FOLKTINGET

Svenska Finlands folkting
folktinget@folktinget.fi

Riksdagens förvaltningsutskott
hav@eduskunta.fi

BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAGAR OM ÄNDRING AV LAGEN OM ALLMÄNT STÖD, LAGEN OM ORDNANDE AV ARBETSKRAFTSSERVICE SAMT LAGEN OM ALLMÄNNA SPRÅKEXAMINA

Enligt lagen om främjande av integration som träder i kraft från och med början av 2027 avlägsnas det lagstadgade uppdraget för att anordna integrationsutbildningar från läroanstalter inom fri bildning. I framtiden ska de lokala sysselsättningstjänsterna ansvara för ordnandet av integrationsutbildningar. Folktinget ser att konsekvenserna av lagändringen har en direkt negativ inverkan på integrationsmöjligheterna på svenska i framtiden eftersom majoriteten som integrerats på svenska integrerats via fria bildningen. Orsaken till detta är att arbetskraftspolitiska utbildningar inte varit lönsamma på svenska. Förutom att ansvaret för integrationsutbildningar förs över till de lokala sysselsättningstjänsterna har också finansieringen för integrationsutbildningar kraftigt skurits ned. Enligt Folktinget finns en risk för att bristen på resurser och en fungerande integrationsstig på svenska resulterar i att integrationen på svenska minskar vilket är i direkt strid med regeringsprogrammets målsättning om att 5 – 10 procent ska integreras på svenska.

Folktinget vill också uttrycka en oro för att integrationsutbildningarna på svenska i framtiden endast kommer att vara webbaserade. En invandrare som endast deltar i en webbaserad utbildning ges inte samma möjligheter att lära sig ett nytt språk, svenska, som en person som deltar i en fysisk integrationsutbildning och lär sig finska. Också inklusionen blir lidande. På sikt kan detta leda till att invandrare som väljer svenska som integrationsspråk har sämre förutsättningar att uppnå samma stödnivå som de som integreras på finska, eftersom förutsättningarna för att lära sig finska och svenska inte är jämlika. Inte heller självstudier i finska eller svenska kan ersätta en integrationsutbildning.

Enligt förslaget ska arbets- och boendetidskravet inte tillämpas på personer vars modersmål är finska, svenska eller samiska. Vissa undantag kan också ges till exempel om personen arbetat tillräckligt länge i ett EU-land**.** Folktinget ser fortsättningsvis att förslaget inte behandlar olika språkgrupper jämlikt. Folktinget har fått information om att personer som integrerats i Sverige på svenska och som senare flyttat till Finland integreras på finska i Finland, även om de redan har vissa kunskaper i svenska. Folktinget ser det som naturligt och i personens eget intresse att personer som integrerats på svenska i Sverige skulle fortsätta sin integrationsprocess på svenska också i Finland. Myndigheterna är skyldiga att informera invandraren om Finlands tvåspråkighet och möjligheten att välja integration på svenska.

Folktinget ifrågasätter starkt att en person med bättre språkkunskaper ges ett ekonomiskt större stöd än en person med sämre kunskaper i finska eller svenska. Personer har olika förutsättningar för att lära sig ett språk och inlärningsprocessen påverkas direkt av vilken

bakgrund en person har. Forskning visar att det för de flesta är omöjligt att lära sig ett språk på ett år, vilket leder till att en person också efter en genomförd arbetskraftspolitisk utbildning behöver fortsätta studera finska eller svenska. Folktinget ser inte att löftet om ett fullt stöd är rätt sätt att främja och sporra språkinlärningen, oavsett om integrationsspråket är svenska eller finska.

Folktinget ser i princip en garantitid för tillgången till tjänsterna som en positiv utveckling. Att invandraren erbjuds integrationstjänster inom en rimlig tid är avgörande för invandrarens framtid och ger invandraren en möjlighet att lära sig finska eller svenska och skapa nya kontaktytor i samband med integrationsutbildningen. Samtidigt är utbudet av integrationsutbildningar på svenska ofta mindre vilket innebär att utbildningarna startar mer sällan. När den fria bildningens uppdrag att ordna integrationsutbildningar avlägsnas kommer antalet integrationsutbildningar på svenska att minska ytterligare. En invandrare har rätt att välja integrationsspråk, svenska eller finska. Folktinget ser det som viktigt att personer som önskar att integreras på svenska inte uppmanas att delta i en integrationsutbildning på finska endast för att uppfylla garantitiden, utan att personens lagstadgade önskan tas i beaktande och personens rätt till val av integrationsspråk garanteras.

Folktinget ställer sig positivt till att det är möjligt att kostnadsfritt avlägga en YKI-examen på mellannivå i svenska och finska. Om en person underkänns i YKI-examen ska ändå inte kostnaderna för att göra om provet få hindra en person från att göra om examen. Viktigt är att antalet YKI-examenstillfällen är tillräckligt många. Antalet examenstillfällen på svenska har tidvis varit för få.

Helsingfors, 30.9.2026

Christina Gestrin
Folktingssekreterare
Svenska Finlands folkting

Stephanie Lindberg
Språkskyddssekreterare
Svenska Finlands folkting